

Pia Lohikoski vas ym.

Talousarvioaloite määrärahan lisäämisestä Tekstin talon toiminnan käynnistämiseen (300 000 euroa)

Eduskunnalle

Kirjallisuusalan järjestöjen työ tukee kirjallisuuden tekijöitä ja tekstitaiteen harrastajia ja tuo kirjallisuuden, kirjoittamisen ja kirjallisuuskustelun kaikkien kansalaisten saataville.

Kirjallisuuden toimintakenttä on voimakkaassa murroksessa: luku- ja kirjoitustaito polarisoituu, kustannustoiminta keskittyy, järjestöjen resurssit ovat pienet, tapahtumailtoista on kova puute, lapsille ja nuorille on niukasti tarjolla sanataiteen ja itseilmaisun kehittämisen mahdollisuuksia ja alan tekijöiden työ on usein yksinyrittäjämäistä puurtamista.

Näihin kentän haasteisiin laaja joukko kirjallisuusjärjestöjä on perustanut Tekstin talo -hankkeen, jonka tarkoituksena on perustaa uusi kirjallisuus- ja tekstitaiteen valtakunnallinen keskus, Tekstin talo. Kirjallisuuden monitoimikeskus tarjoaisi kirjoittajakoulutusta, kirjallisuustapahtumia, lukupiirejä, työ- ja harjoitustilaa kirjailijoille, kääntäjille ja heidän työryhmilleen sekä yhteisöllistä toimintaa.

Tekstin talon jäsenjärjestöt ovat Helsinki Poetry Connection, Kriittinen korkeakoulu, Kulttuuri-, Mielipide- ja Tiedelehtien liitto Kultti, Nuoren Voiman Liitto, Osuuskunta Poesia, Runoyhdistys Nihil Interit, Suomen arvostelijain liitto (SARV), Suomen kääntäjien ja tulkkien liitto, Suomen näytelmäkirjailijat ja käsikirjoittajat, Suomen PEN ja Tutkijaliitto. Uusia jäseniä haetaan aktiivisesti, ja neuvotteluja on käynnissä.

Tällaisen kirjallisuusalan keskuksen saaminen Suomeen mahdollistaisi monipuolisen toiminnan ja siitä saatavat edut, hyödyt ja mahdollisuudet mukana oleville 11 järjestölle, mutta myös laajemmin koko kirjallisuuskentälle ja sen eri toimijoille sekä nykyisille ja uusille yleisöille.

Synergia ja skaalaetu parantaisivat ja monipuolistaisivat huomattavasti tekstitaiteen tapahtumien tarjontaa. Tekstin talo vahvistaisi taustajärjestöjensä kanssa lukutaitotyötä tekemällä uudenlaista yhteistyötä koulujen kanssa ja tarjoamalla lukemisen ja kirjoittamisen positiivisen paikan myös lapsille ja nuorille; lisäksi lasten ja nuorten sanataiteen harrastusmahdollisuudet laajenisivat ja monipuolistuisivat Tekstin talon tarjonnan myötä.

Tekstin talo toimisi myös maanlaajuisesti ja kansainvälisesti kiinnostavana toimijana hankkeissa; aiemmin Suomessa ei ole ollut kirjallisuuden alan kokoavaa toimijaa, joka olisi voinut toimia kumppanina EU-hankkeissa. Tekstin talolla on myös yhteiskunnallinen merkitys osallisuuden ja

Talousarvioaloite TAA 280/2022 vp

yhteisymmärryksen parantamisessa, sillä se tarjoaisi mahdollisuuksia kohtaamiseen, keskusteluun ja sananvapaustyön vahvistamiseen.

Joulukuussa 2021 Tekstin talo sai Koneen säätiöltä rahoituksen hankkeen käynnistämiseen. Hanke-
rahoitus ja muu jäsenjärjestöjen oma rahoitus eivät kuitenkaan yksistään riitä kattamaan kustannuksia, joten käynnistämiseen tarvittaisiin myös julkista rahoitusta.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta lisää 300 000 euroa momentille 29.80.50 Tekstin talon tilojen vuokraamiseen, toiminnan käynnistämiseen ja alkuhankintoihin vuonna 2023.

Helsingissä 30.9.2022

Pia Lohikoski vas
Hilkka Kemppi kesk
Iiris Suomela vihr
Pia Viitanen sd